

Počítačová tomografia

Počítačovú tomografiu laická verejnosť pozná pod názvom CT alebo "cétéčko". Rádiologické oddelenie FNsP Skalica a.s. je vybavené prístrojom SIEMENS Somatom Definition AS so 64 radami detektorov. O prínose, priebehu a rizikách počítačovej tomografie hovoríme s MUDr. Viktóriou Tallovou, lekárkou rádiologického oddelenia vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou v Skalici, a.s.

ČO JE POČÍTAČOVÁ TOMOGRAFIA?

Počítačová tomografia je rádiologické vyšetrenie, ktoré využíva röntgenové žiarenie na zobrazenie vnútorných častí ľudského tela. Je kombináciou klasických röntgenových snímok a ich počítačového spracovania.

ČO SA DÁ POČÍTAČOVOU TOMOGRAFIU VYŠETRIŤ?

CT sa najčastejšie používa na zobrazenie mozgu, krku, pľúc, chrbtice, brušných a panvových orgánov, ciev a kostí rôznych častí tela. Svoje využitie nachádza

pri diagnostike nádorov, u pacientov po úraze ale aj pri ozonoterapii (liečebný zákrok pri ochoreniach chrbtice).

MUSÍ PREJŠŤ PACIENT PO PRÍCHODE NA RÁDIOLÓGICKE ODDELENIE CENTRÁLNOU EVIDENCIU?

Áno, pred usadením sa v čakárni CT pracoviska je potrebné najskôr sa zaregistrovať na RTG okienku rádiologického oddelenia FNsP Skalica, a.s.

AKO SA NA CT VYŠETRENIE PRIPRAVIŤ?

V prvom rade je potrebné doniesť si so sebou riadne vyplnenú žiadamku od odosielajúceho lekára a CD dokumentáciu, pokiaľ už bolo CT vyšetrenie v minulosti absolvované na inom pracovisku.

Pred vyšetrením je potrebné byť minimálne 6 hodín nalačno. U diabetikov užívajúcich lieky obsahujúce metformín, je potrebné tieto lieky dva dni pred vyšetrením a dva dni po ňom prestať užívať. Špeciálnu prípravu v réžii odosielajúceho lekára vyžadujú tiež pacienti so zníženou funkciou obličiek.

Pri vyšetrení malej panvy musí byť dobre naplnený močový mechúr, preto by nemal pacient pred vyšetrením močiť. Ženy navyše pri tomto type vyšetrenia musia mať zavedený vaginálny tampón.

Pred CT hrubého čreva je nutná trojdňová špeciálna diéta a vyčistenie hrubého čreva prehľadlom (napr. X-PREP). Pri tomto vyšetrení sa navyše na CT stole do hrubého čreva aplikuje cez konečník voda. Špeciálny roztok sa pije tesne pred vyšetrením orgánov brucha, hodinu pred vyšetrením tenkého čreva a deň pred vyšetrením malej panvy.

Je veľmi dôležité upozorniť radiologický personál pred samotným vyšetrením na známu alergiu na jód.

AKO PREBIEHA SAMOTNÉ VYŠETRENIE?

Pred samotným vyšetrením sa pacient v kabínke vyzlečie, vždy je potrebné zložiť si šperky a kovové časti odevu (napr. opasok), ktoré by mohli vyšetrenie znehodnotiť.

Rádiologický asistent pacienta uloží na CT stôl a nastaví stroj do žiadanej polohy. Počas vyšetrenia sa stôl s pacientom posúva cez prstenec, ktorý krúži na mieste okolo posúvajúceho sa stola. Týmto spôsobom sa získava obrazový materiál, ktorý neskôr vyhodnocuje lekár rádiológ. Pohyb častí stroja spôsobuje hluk, inak je vyšetrenie nebolestivé. Na celý priebeh vyšetrenia dozerá rádiologický asistent. Vyšetrenie trvá cca. 10 až 20 minút.

Vo väčšine prípadov CT vyšetrenie vyžaduje použitie kontrastnej látky. Tá sa do tela dostáva rôznym spôsobom - prehltnutím, podaním do žily alebo cez konečník do hrubého čreva. O podaní kontrastnej látky do žily rozhoduje rádiológ podľa indikácie odosielajúceho lekára a na základe priebežných obrazových výsledkov vyšetrenia. Lekár alebo zdravotná sestra zavedie do žily kanylu, cez ktorú sa podá jódomá kontrastná látka. Niektorí ľudia môžu pociťovať po podaní kontrastnej látky teplo, čo je ale normálny jav a nejedná sa o nič nebezpečné. U niektorých ľudí môže vyvolať jódomá kontrastná látka v priebehu vyšetrenia ale aj 24 hodín po vyšetrení nežiadúcu alergickú reakciu (svrbenie, kožná vyrážka, nevoľnosť, zvracanie, opuch, sťažené dýchanie), preto je potrebné po CT vyšetrení zotrvať ešte 20 minút v čakárni. Pri vážnych alebo zhoršujúcich sa príznakoch treba vyhľadať lekársku pomoc a podanie jódoméj kontrastnej látky nahlásiť.

ČO JE DÔLEŽITÉ UROBIŤ PO CT VYŠETRENÍ?

Po absolvovaní vyšetrenia je dôležité nasledujúce dva dni piť veľa tekutín, aby sa kontrastná látka vylúčila obličkami z tela rýchlo von.

MUSÍ PACIENT NA VÝSLEDKY VYŠETRENIA ČAKAŤ?

Výsledky vyšetrenia sú dostupné buď na počkanie v samotný deň vyšetrenia, alebo sa zasielajú do 7 dní lekárovi, ktorý si vyžiadal vyšetrenie. Digitálna obrazová dokumentácia je majetkom FNsP Skalica, a.s., pacient pre svoju ďalšiu potrebu si môže dať túto svoju obrazovú dokumentáciu napáliť na CD nosič za poplatok 3€.

KOMU SA CT VYŠETRENIE NEODPORÚČA ABSOLVOVAŤ?

Vyšetrenie je kontraindikované u tehotných a kojacich žien. Vyšetrenie s podaním jódoméj kontrastnej látky intravenózne (do žily) je kontraindikované u pacientov s alergiou na jódom, u pacientov s cukrovkou užívajúcich lieky obsahujúce metformin (AVANDAMET, GLUCOPHAGE, GLUCOVANCE, GLUFORMIN, LANGERIN, METFOGAMMA, METFORMIN, SIOFOR, STADAMET), u pacientov s nadmernou funkciou štítnej žľazy, u pacientov so zníženou funkciou obličiek a u pacientov s podozrením na nádorové ochorenie nadobličky.

AKO SA MÔŽU PACIENTI NA VYŠETRENIE OBJEDNAŤ?

Na vyšetrenie sa je možné objednať na telefónnom čísle 034/ 6969 103. Prevádzková doba pracoviska je od 7.00 do 15.00 hod. Čakacia doba na vyšetrenie je približne 7-14 dní.